

Формування команди

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто основні підходи до визначення поняття «команди» та рекомендації щодо створення ефективної команди підприємства..

Ключові слова: команда, формування команди.

Abstract

The basic approach to the definition of "team" and recommendations about a creation of an effective team of organization.

Keywords: the team, team building.

Вступ

На сьогоднішній день перед людством поставлена велика кількість складних завдань, виконання яких потребує об'єднання людських ресурсів, згуртованість та взаємопідтримка у колективі. Успіх будь-якого суб'єкта господарювання залежить не лише від професіоналізму та особистих якостей окремих працівників, але й від спільної діяльності всього колективу організації. Було відзначено, що результат виконання завдання здійснюється значно кращим шляхом, коли працівники взаємодіють в команді, а не окремо, так як кожна людина може зробити свій особистий внесок у певний процес найкращим чином [1].

Мета роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні проблеми формування ефективної команди.

Головна частина

Поняття “команда”, “робоча команда”, “командна робота” по-різному трактуються дослідниками. Так, наприклад, за визначенням М. Армстронга: “Команда – це невелика кількість людей з взаємодоповнюючими навичками, людей, які зібрані для спільного вирішення завдань з метою підвищення продуктивності праці і відповідно до підходів, за допомогою яких вони підтримують взаємну відповідальність” [2, с. 46].

Також варто розглянути такі визначення поняття «команда», зокрема:

– «команда – це невелика кількість людей з взаємодоповнюючими навичками, які прагнуть до спільної мети, виконують завдання та підходи, за які вони взаємно відповідальні» [3];

– «люди, що працюють разом на певному шляху для досягнення загальної мети або місії. Робота є взаємозалежною і члени команди розділяють відповідальність і вважати себе відповідальними за досягнення результатів» [4];

– «команда група людей, що працюють разом для досягнення спільної мети» [5].

Команди формуються тоді, коли люди із спільними уподобаннями, і ставленнями бажають прийти і працювати разом для досягнення спільної мети. Команди грають дуже важливу роль як в організації, так і в житті окремо взятої особистості. Найбільш яскраво підкреслює важливість спільної роботи у команді вираз Генрі Форда: «Зібратися разом це початок. Залишатися разом це прогрес. Працювати разом це успіх».

Кожен працівник залежить від колеги по роботі, а для того, щоб працювати разом і ефективно сприяти організації, жоден співробітник не може працювати поодиночці. Це ж саме стосується і команди менеджерів, згуртованість якої може вивести діяльність підприємства на високий рівень розвитку, допомогти організації вижити в умовах конкурентного середовища. Проблема формування і існування команд є актуальною для всіх видів діяльності у будь-якій сфері.[1]

Формування команди базується на принципах: цілеспрямованість, згуртованість, відповідальність.

Виділяють етапи формування команди.

1. Визначення цілей формування команди.
2. Прийняття рішення про лідерство в команді.
3. Підбір членів команди.

4. Налагодження комунікативних зв'язків між членами команди.
5. Розподіл функціональних обов'язків між членами команди.
6. Розвиток командної взаємодії. На етапі підбору членів команди важливим є усвідомлення необхідних для членів команди якостей особистості.

До найважливіших характерних рис членів команди відносять: – професіоналізм; – мотивація; – комунікабельність; – професіоналізм + мотивація + комунікабельність [7].

Формування команди у організації є досить складним процесом, що вимагає високої управлінської компетенції, а для його здійснення необхідні кваліфіковані люди, які хочуть працювати разом.

Становлення команди – це динамічний процес. Більшість команд перебувають у стані неперервних змін. Та хоча команди не досягають стабільності майже ніколи, існує загальна схема еволюції більшості команд, яка передбачає наявність таких етапів: формування, потрясіння, нормалізація, виконання завдань і розпуск. Так, на етапі формування спостерігається високий ступінь невизначеності щодо цілей, структури та лідерства. Цей етап закінчується тоді, коли члени команди починають думати про себе як про частину команди. Етап потрясіння – це період протистояння усередині групи. Члени групи погоджуються з існуванням команди, але опираються контролю, який група покладає на особистість. На даному етапі можливим є виникнення конфлікту з приводу того, хто контролюватиме команду. Власне на цьому етапі формується рольова структура учасників команди. Третій етап розвитку команди – це етап, на якому налагоджуються тісні стосунки і члени команди починають демонструвати здатність до співпраці. Етап нормалізації завершується в момент утвердження структури команди і члени команди поділяють спільний для всіх набір сподівань щодо відповідної ділової поведінки. Наступний етап становлення команди є етапом виконання завдань. Для постійних команд цей етап є останнім етапом їхнього розвитку. Для тимчасових команд – тих, що мають обмежене коло завдань для виконання, – існує ще етап розпуску. На цьому етапі пріоритет переноситься із високого рівня виконання завдання на згортання діяльності [6].

Формування команди можна розділити на 4 стадії:

1. Підготовка, коли вирішується яку роботу необхідно виконати; чи необхідна команда для виконання завдання; яку структуру управління повинна мати команда; визначаються цілі команди.

2. Створення робочих умов, тобто здійснюється забезпечення усіма необхідними матеріалами і обладнанням для виконання робіт та гарантування того, що команда складається з людей, які дійсно необхідні для виконання роботи. На цій стадії керівництво визначає умови, в відповідності до яких команда виконує свою роботу. Команди повинні забезпечуватися необхідними ресурсами, для успішної діяльності, зокрема, матеріальними ресурсами (робочі інструменти, обладнання і кошти); людськими ресурсами (відповідний склад кваліфікованого персоналу); підтримка з боку організації (готовність організації надати команді можливість виконувати роботу так, як вони вважають за потрібне).

3. Побудова команди – стадія, на якій визначаються межі (границі) тих, хто є членом команди; приходять до згоди щодо процесу виконання завдань; визначають рамки поведінки, які необхідні для усіх членів команди.

4. Сприяння у роботі здійснюється через втручання для вирішення проблем; поповнення команди матеріальними ресурсами; здійснення заміни тих, хто залишив команду [1].

Таким чином, формування команди є важливим напрямом розвитку сучасного менеджменту. Особливості даного напрямку активно вивчаються і аналізуються вітчизняними та зарубіжними. Основною причиною актуальності цього питання можна назвати зростання цінності розумової праці кожного працівника та можливості об'єднання зусиль різних працівників на вирішення стратегічних завдань розвитку організацій.

Висновки

Отже, слід розуміти, що для ефективного функціонування підприємства в цілому, важливого значення набуває формування ефективної управлінської команди, адже об'єднання зусиль та вирішення важливих завдань колективно може вивести підприємство на високий рівень розвитку. Також варто зазначити, що успіх будь-якого суб'єкта господарювання залежить не лише від професіоналізму та особистих якостей окремих працівників, але й від спільної діяльності всього колективу організації.

СПИСОК ВИКОРИТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Муха Р. А. Команда, її сутність та особливості розвитку / Р. А. Муха. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4253>

2. Армстронг, М. Основы менеджмента / М. Армстронг. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2005. – 512 с
3. Lewis-McClea K. Psychological contract breach and the employment exchange: perceptions from employees and employers [Електронний ресурс] / К. Lewis-McClea, М. Taylor // Paper Presented to the Academy of Management, San Diego – Режим доступу до ресурсу: <http://archive.tlt.psu.edu/suggestions/teams/about/definition.html>.
4. MIT Information Services and Technology. Guide for Creating Teams: Definition of Teams [Електронний ресурс] / MIT Information Services and Technology – Режим доступу до ресурсу: <http://archive.tlt.psu.edu/suggestions/teams/about/definition.html>.
5. Understanding Team. What is a Team ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.managementstudyguide.com/understanding-team.htm>
6. Калинець К.С.. Сутність та особливості формування управлінської команди // Львівський інститут банківської справи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.fem.sumdu.edu.ua/docs/d097.pdf>
7. Прищак М. Д. Психологія управління в організації: навч. посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-е вид., доп., перер.]. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 150 с.

Корольчук Юлія Сергіївна – студентка групи Моз-17м, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: juliakor935@gmail.com

Науковий керівник: **Прищак Микола Дем'янович** – канд. пед. наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: m_pryschak@ukr.net

Korolchuk Julia Serhiyivna – student group Brain-13, Department of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: juliakorolchu95@mail.ru

Supervisor: **Nicholas Pryschak Demyanovich** – Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of Building Philosophy and Humanities, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa, e-mail: m_pryschak@ukr.net